

(ข)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยในหมู่บ้านที่บูรณาการจากนิคมโรคเรื้อนเดิมให้เป็นชุมชนทั่วไป ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยในนิคมโรคเรื้อน ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยในหมู่บ้านทั่วไป และประชาชนทั่วไปที่อาศัยในหมู่บ้านรอบนิคมโรคเรื้อน ใช้วิธีการศึกษาแบบผสม (mixed method) ประชากรศึกษารวม 1,372 คน เลือกประชากรด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโรคฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BRFF-THAI) และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เชิงอนุมาน Unpaired t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ One-Way ANOVA วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน คือ ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยอยู่ในนิคมโรคเรื้อนเดิมที่บูรณาการเป็นชุมชนทั่วไปแล้ว ที่อาศัยในนิคมโรคเรื้อน และที่อาศัยในชุมชนตั้งแต่ดั้งเดิม ผลการศึกษาพบว่ามีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังนี้

1.1 ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยในหมู่บ้านที่บูรณาการจากนิคมโรคเรื้อน มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ที่ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยที่อยู่ในชุมชนตั้งแต่ดั้งเดิม และผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนอยู่ในนิคมโรคเรื้อนตามลำดับ

1.2 ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทั่วไปมีคุณภาพชีวิตแตกต่างจากประชาชนทั่วไป

2. ประชาชนทั่วไปมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน

3. จากการสนทนากลุ่มย่อยพบว่าผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนยังคงมีความวิตกกังวลต่อความรังเกียจเนื่องจากความพิการของโรคเรื้อน

การบูรณาการนิคมโรคเรื้อนให้เป็นชุมชนทั่วไป และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ประสบปัญหาให้มีความเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไปเป็นสิ่งสำคัญในการกำจัดโรคเรื้อนให้ไม่เป็นปัญหาสาธารณสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: ผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน คุณภาพชีวิต

Abstract

This study was conducted to compare the quality of life of people affected by leprosy who lived in integrated villages (ex-leprosy colonies) with those who lived in leprosy colonies, general villages and villages surrounding leprosy colonies by using mixed method. Sample random sampling method was used to selected 1,372 subjects. Information was collected by using WHO questionnaire (WHOQOL-BRFF-THAI) and Focus group discussion open-ended questionnaire. Frequency, Unpaired t-test and One-Way ANOVA and content analysis were used to analyses the data.

The result showed

1. That people affected by leprosy who lived in different settings such as those who lived in integrated villages (ex-leprosy colonies), those who lived in leprosy colonies and those who lived in general villages have significantly different quality of life ($p < 0.05$) as below:

1.1 People affected by leprosy who lived in integrated villages (ex-leprosy colonies) have better quality of life than those who live in leprosy colonies and general villages

1.2 People affected by leprosy who lived in general villages have different quality of life from general community members

2. General community members have better quality of life than people affected by leprosy.

3. The focus group discussion from people affected by leprosy revealed that anxiety, depress and self-stigma on physical deformity due to leprosy.

Integrating leprosy colony into general community and improve the quality of life of people affected by leprosy to equal general community members is essential to sustainably eliminate leprosy as a public health problem.

Key words: People affected by leprosy (PAL), Quality of life,